

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De typo vestium. cap. lxxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Erod.

purim z thumim. **U**n z sortes i q̄bo iudiciū
veritatis inq̄ri solet purim dicitur. Tradit̄ ac
in medio rōnalis fuisse lapidē q̄drū: magni
tudine duoz digitorū: in q̄ fm coloris muta
tionē ppendebat: vtrū deū placatū haberet:
an offensum. Josephus de sardonice: qui in
dextro humero gerebat: cū sacrificiū pōtifi
cis dō placebat tāto splendore micare: q̄ etiā
pcul positus radius eius appareret. egressus
p̄o ad plū si de^o cū eis eēt: tant^o fulgor in la
pidibz rōnalis apparebat: vt oi fieret multitu
dini manifestū eoz auxilio deū adesse, z ob
id rōnale iudiciū nuncupari. Asserit aut̄ Jo
seph^o hūc sardonice z fulgorē sardonice et
rōnalis cessasse annis ducentis añq̄ ip̄e scri
psisset hec. cū de^o moleste ferret trāgressioē
legis. Erāt etiā in q̄tuor summītatibz rōna
lis q̄tuor anulī aurei: q̄z duobz sup̄m̄is in
serte erāt due catene auree sibi inuicē coherē
tes. s. obliq̄te ad modū. x. lfe sibi i medio cō
iūcte. vl pot^o exp̄m̄it facturā catene i q̄ ma
cule macul coherēt:

p q̄ hebre^o bz plexas
opere ppleo. Jose
dicit per fistulas ve
nietes: q̄d iuxta chal
deū sonat termiata
id ē ad q̄ntitatē spa
cū in q̄ p̄tendebant
factas: q̄ sursum ferebant vsq̄ ad scapulas
pontificis: sup̄ q̄s inferebant duobz vncinis
aureis sup̄humerali firmiter insertis. duobz
vero anulīs inferioribz assute erāt due vitte
hyacinthine: q̄ circa latera ducte duobz anul
aureis inter scapulas inferebant q̄ sub vtro
q̄ sardonice i ephor fixi stabāt vt vtraq̄z lō
gatura ephor z logion sibi inuicē firmit^{er} co
hererēt. Sup̄ hec dicit ioseph^o zonā ex q̄tuor
coloribz z auro p̄sertā: ex vtroq̄z latere circū
ductā. z iterū reuolutā añ pecc^o i vtraq̄z sum
mitate infra p̄dente. habentē ex aureis fistu
lis fimbrias miro decore cōpositas.

De mitra z tyara.

Capitulum LXXV.

Ltimū erat capi

tis ornamentū. q̄d cōmuni^o ty
ra vel mitra dicit̄ p̄t vl ifula. spe
cialius p̄o cidaris. Erātq̄z tyara ad modū
p̄dicte scā: q̄ cōis erat sacerdotibz. sup̄ quā cō
sura erat alia tota hyacinthina: q̄ circūdabat

aureo circulo tribz ordibz facto. sup̄ quā ab
occipite stabāt flores aurei plantaginī simi
les a tempore ad tempus. A fronte vero su
pra stabat flos aureus similis herbe. quam
greci insquamū dicunt. magnitudine digiti
vntus. In superiori vero planicie tyare ex
omni parte in circūitu vsq̄ ad summītatē ei^o
que in acutissimū deficiebat cacumen. parti
culatim p̄ loca erant malagranata aurea: cū
spinosi extremītatibz suis fabrefacta. Sup̄
frontē vero pendeat lamina aurea: quā pe
ralū dicit̄ ad modū lune dimidiē facta. q̄ ar
cuationē sursum habēs. z i medio anulū au
reum vncino aureo inferebat. q̄ tyare inser
tus erat. In q̄ sculptū erat aiorh adonai id
est sanctū nomē dñi. s. tetragramaton. q̄d in
effabile dicit̄. nō q̄ dici nō possit: sed quā rem
ineffabilez significat

q̄d his lris scribitur **T**h be lfe non repre
De. iorh. beth. yau. sentant sua elementa
que sonāt principū i illo noie sicutunc alio
vite passiois iste. q̄d quādo elemē, cetera.
est p̄ passionē huius

quem p̄figurat hic sacerdos resurabitur
et recuperabit vitā in adam perditā. He ve
ro cum moueretur pontifex: moueretur z la
mina sancta. sursum ligabatur vitra hyacin
thina perspicua. celante vncinum z anulum
q̄ circūducta capiti z ligata in occipite. depē
dentes summītates sup̄ humerū vtrūq̄z dif
fundebat.

De typo vestim.

Capitulum LXXVI.

Is vestibus or

b nat^o pōtifer imaginē tot^o orbis
sup̄ se p̄ferebat. Feminalia ei z li
nea stricta. q̄z byssina erāt trā figurabāt. bal
tei p̄o q̄rēt erāt circū
uolutōne oceanī. tu
nica hyacinthina ae
ra ipso colore p̄fere
bat. p̄ tintinnabula
sonitus tonitruū. per
malagranata corniscationes significabant.

Ephor vero sui varietate celū sidereum. q̄d
aureis coloribus intertextum erat: significat
q̄ calor vitalis penetrat vniuersa. Duo sar
donices solem z lunam: vel duo hemispheria
xij. gemme pectorales. xij. signa in zodiaco.
Pulcre quod in medio erat rationale ap̄

Historia

pellabat. Rōne em̄ cūcta sunt plena: et terre
na adherēt celestibz. imo rō terrenoz et tēpos
rum caloriz et frigidiz. et duplex inter vtraqz
temperies: de celi cursu et rātone descendit.
Cidaris celum empyreū. lamina supposita
deum om̄ibz presidentē.

De cōpositiōe altaris incensī et loco eius.

Ca. LXXVII.

Est vestium cō-

positōez locuz est dñs ad moy
sen de mō psecratiōis aarō et filio
rū ei: qd ad ipam psecratiōē distulim⁹ de
altari aureo psequētes. Factū em̄ erat h̄ alt
tare d̄ lignis setim: h̄ s cubitū lōgitudis.
et alterz latitudinis. l. qdrū. et duos cubitos i
altitudīne. Vestitūqz erat auro purissimo:
cornua h̄nsz craticulam aureā: et catenas et
anulos et rectes aureos instar prioris: vtrū
vero arulā haberet: an cineres exciperet terz
ra: ambiguum est. Josephus addidit qz per
angulos singlos coronas. vj. habebat et au
ro purissimo. quod singulariter forte in exo
do dicitur est: ita. Fa

ctesqz ei coronam au
ream p gūū Hoc al
tare dicebat incensū
tyriamatis. qz singulis diebz mane et vespe
ad psummandū iuge sacrificiū quod fiebat
de duobus agnis. super illud tyriamata in
cendebat sacrificiū dño. Fuerūt tñ q dice
rent: mane solū incensū. l. thus supimponi.
vespe pō p dignitate sacrificij vespitini tyria
ma. Ceterz vtrū h̄ altare esset intra sc̄taicōz
an in sanctuario cū cadelabroz mensa: sc̄ti vi
dent dubitare. Nec est putandū in dubiū ve
nisse qn eēt in sanctuario. cū hebre⁹ h̄ dicat et
ioseph⁹ plane. et p̄ma positio tabernaculi fa
cta a moyse inuit. nisi qz paulus ad hebreos
thuribulū ponit aureū intra sanctaictōz so
lummodo. Potuit esse sane qz in templo vbi
om̄ia ampliata fuerunt et multiplicata p̄
ter altare aureū quod erat extra velū. ad qd
bis in die necessariū
erat ingredi. erat su

peraddituz thuribus
lū in aditu. in q̄ sum
mus sacerdos pru
nas et tyriamata que
secum ferebat adole
ret. qn ad interiora cō

Origenes i homelia
d̄ tabernaculo. Fuit
preterea quedā vela
minibz distincta: que
appellantur sancta et
alia nihilo min⁹ secū
do distenta yelamine

tingebat ipsum pene q̄ dicunt sanctaictōz
trare. Collocatur intrinse
cus arca. supra quaz

cherubin extensis alis sese inuicē ptingentibz
statuunt. ibiqz ex auro velut basis tabu
la qdā collocat: q̄ appellat p̄triatōriū. sed ad
altare aureū incensū. Preterea in exteriori lo
co candelabzū ponit aureū in pre australi. vt
respiciat ad aq̄lonē. in pre vero aq̄lonis mē
sa collocat: et p̄positio panū sup eā. necnō al
tare holocaustoz iuxta yelamē interi⁹ ponit

De cōpositiōe tyriamatis.

Caplm. LXXVIII.

De cōpositiōe ve

dro tyriamatis sc̄ti locuz ē dñs
ad moylen dicens. Sume tibi
aromata stacten et onicha galbanū boni odo
ris et thus lucidissimū. cūlis pōderz erūt oia
et in tenuissimū puluerē p̄tudes ea. Onicha
ferē esse ostrea p̄uula. suauē redolens. ma
gnitudine hūani vnguis vñ et onicha d̄. qz
onitē grece vnguis d̄. Stacten est gumī qd
fuit d̄ myrtha qd et myrba d̄. Galbanū p̄o
sucus est ferule: et nascit in syria optimū. car
tilaginosum sc̄z et minus lignosum: cui⁹ odo
re fugant serpētes. Ferula qz q̄ et fenticulū: in
gargano nascit. cui⁹ succus vilior est. Thus
p̄o lucidissimū optimū: quod masculū dicit
tur. quia instar humani testiculi rotundū est
Dicit etia libanū a libano monte arabie in q̄
nascitur arbor thuris ad aceris qualitatem
perplexo et intorto vimine. Ex his q̄tuor fie
bat puluis tyriamatis sancti. prohibuitqz
dñs talem finiri p̄positionem in vsus homi
nū. qz si quis simile faceret vt odore eius fru
eretur: periret de populis suis. Inde est qz i
ecclesia nō datur odor thuris bñdici spon
so et sponse. Inde etia est qz oblato thure be
nedicto sup altare. si descendat thuribulū ad
clericos in choro. vel ad laicos. aliud thus
sine benedictione ponendum est et hominibz
offerendum.

De p̄fectione sancte vinctiōis.

Caplm. LXXIX.

Aguentum eti

vam sanctū d̄ q̄tuor fiebat aro
matibz. Aroma p̄o d̄ q̄libet
p̄gmetū qd odore suo aera inficit q̄si aerio
ma. Sumebat qdē q̄genti sicut vnguloz.